

פרק שלשה-עשר - האורג Introduction to

This פרק focuses on מלאכות related to weaving (mainly focused on חיוב) and to מלאכה צידה (trapping) 2.13.1; 105a (משנה א) → 106a (פשוט) (רב חייא בר אמי מחוי פשוט)

1. לא יהיה בך אל זר ולא תשתחוה לאל זכר: תהלים מא, י
2. נדי ספרתה אתה שימה דמעתי בנאדך הלא בספרתך: תהלים נו, ט
3. ויקברו אתו בגבול נחלתו בתמנת סרח אשר בהר אפרים מצפון להר געש: יהושע כד, ל
4. בסאסאה בשלחה תריבנה הגה ברוחו הקשה ביום קדים: ישעיהו כז, ח
5. ויעבדו העם את ה' כל ימי יהושע וכל ימי הזקנים אשר האריכו ימים אחרי יהושע אשר ראו את כל מעשה ה' הגדול אשר עשה לישראל: שופטים ב, ז
6. למען ירבו ימיהם וימי בנייהם על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיהם לתת להם כימי השמים על הארץ: דברים יא, כא

- I. מלאכות שיעורים: משנה א
 - a. minimal שיעור for a newly begun weave is 3 strings; if already begun, adding 1 is חיוב ד' אליעזר
 - b. חכמים: in either case, שיעור is 2 strings
 - i. Alternate version: יצחק ר"א came from ר"א with version where ר"א ruled "2" (not "3")
 1. Resolution: thick threads vs. thin threads
 - a. Could be resolved either way: thick may require 3, as they don't weave well and are often taken out
 - i. Or: thin may require 3, as they are insignificant until there are 3
 - ii. ברייתא: 3 at the beginning and 1 על האריג (per ר"א); חכמים rule that it is always 2
 1. And: at edge of garment- 2 at width of 3 בתי נירין; like weaving a small belt
 - iii. ברייתא: 2 threads added to border (per רבנן); ר"א finds liability for even 1 thread at that point
- II. מלאכה צידה (loops) around the cross-pieces or the slips (ακαρσος), in a sifter, sieve or basket – חיוב
 - a. Stitching: or tearing in order to stitch – 2 stitches – חיוב
 - i. Challenge: this is taught in ב:ז with מלאכות אבות
 - ii. Defense: taught to include תפירות ב' תפירות
 1. Challenge: that is also taught there
 2. Answer: taught in order to introduce tearing for a destructive purpose (e.g. in anger) – פטור
 - iii. Tearing in order to stitch: e.g. if the garment had a "bubble" (like a pocket) which he had to open and restitch
- III. מלאכה כשירה: משנה ג
 - a. If: he tears a garment in anger or in mourning (for a relative who died) – פטור
 - i. Challenge: ברייתא rules that if he tears in anger or in mourning – חיוב (nonetheless, he fulfills המת על המת)
 1. Resolution (to mourning clause): if it is "מת" – חיוב; if a דעלמא – exempt
 2. Challenge: משנה's referent is מתו – מת
 - a. Answer: indeed, it is "מת" but not one of those for whom he is obligated to tear (e.g. in-law)
 - b. Note: if the מת in question is a חכם, אדם כשר or if present at time of death, he is obligated to tear
 - i. Answer: in our case, he is none of these, and the קורע wasn't present at time of נשמה
 3. Resolution (to anger clause): per ר"ש (מלאכה שא"צ לגופה) – exempt; ר"י would find for חיוב
 - a. Challenge: ר"י only finds liability for מלאכה שא"צ לגופה if it is constructive – not לקולקל
 - b. Answer: this is also reparative – gives vent to his יצה"ר
 - i. Note: this behavior is harmful – allowing violent tendencies to be acted out leads to ע"ז (v. 1)
 - ii. Defense: if done in order to feign anger for before family – permitted (examples from חכמים)
 1. Tangent: value of mourning for אדם כשר (vv. 2-6)
 2. And: impact death should have on family/חבורה
 - b. Furthermore: all destructive acts are פטור
 - i. But: if he destroyed in order to construct, the שיעור is the same as the constructive one
 - ii. Challenge (from ברייתא quoted by ר' אבהו): exceptions are חובל ומבעיר
 1. יוחנן ד' if we accept it, per ר"ש - חובל is if he needs blood for his dog; מבעיר – if he needs ash
 - a. since תורה permitted מילה, other חבלות are חיוב; since תורה prohibited כהן שריפת בת כהן – others אסור
 - b. מילה ד' יהודה is a תיקון; cooking spices is no different than cooking wick (חובל ומבעיר) not called לקלוקל
- IV. מלאכה טווה: משנה ד
 - a. שיעור: double the space between the forefinger and the middle finger (כפול)
 - i. דב יוסף: demonstrated – double
 - ii. ר' חייא בר אמי: demonstrated – single (space between thumb and forefinger, roughly 2x לאצבע)
 - b. And: the שיעור for weaving is 2 threads הסיט